

OPIS KRYTERIÓW OCENY INWESTYCJI (OBOWIĄZKOWE KRYTERIA USTAWOWE)

dla działu administracji rządowej: zdrowie,

wskazanych w art. 133aa ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹, w oparciu o które, przed podjęciem decyzji o realizacji inwestycji, powinna zostać sporządzona ocena inwestycji w zakresie zgodności wydatkowania środków publicznych, o których mowa w ust. 1 ww. przepisu, z zasadami celowego i oszczędnego dokonywania wydatków publicznych określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy

Poniżej przedstawiono opis kryteriów ustawowych oceny inwestycji, przez którą, zgodnie z art. 133aa ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, rozumie się nakłady na niefinansowe aktywa trwałe, do których zalicza się wydatki na:

- 1) nabycie lub wytworzenia aktywów trwałych;
- 2) ulepszenie istniejących środków trwałych;
- 3) pierwsze wyposażenie obiektów budowlanych.

1. KRYTERIUM: „Zgodność z:

a) celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju², lub

b) politykami społecznymi lub gospodarczymi państwa.”

Kryterium weryfikuje strategiczne dopasowanie inwestycji do nadrzędnych celów rozwojowych kraju. Projekt nie może być realizowany w oderwaniu od programów rządowych, dokumentów strategicznych oraz zarządzeń i procedur obowiązujących w jednostce.

Zgodnie z art. 133aa ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych inwestycja powinna być zgodna z celami wynikającymi ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Ocena powinna obejmować zgodność ze strategicznymi dokumentami z obszaru zdrowie. Podmiot sporządzający ocenę powinien opisać, w jaki sposób planowana inwestycja przyczyni się do realizacji celów określonych w obowiązujących strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub politykach społecznych lub gospodarczych państwa. W szczególności należy wskazać:

- **nazwę/nazwy strategii rozwoju, polityk społecznych lub gospodarczych państwa**, o których mowa w lit. a i b powyżej, w których cele wpisuje się inwestycja **oraz link/linki do strony internetowej**, na której znajduje się dokument wdrażający/opisujący daną strategię lub politykę,
- **nazwę/nazwy zadania/podzadania/działania**, w którego cele wpisuje się inwestycja **oraz link/linki do strony internetowej** ze wskazaniem numeru strony dokumentu, na której znajduje się opis zadania/podzadania/działania,
- **opis celów** strategii oraz polityk, w które wpisuje się inwestycja **wraz uzasadnieniem, które potwierdza powyższe** **oraz link/linki do strony internetowej**, na której znajduje się opis celów strategii lub polityk ze wskazaniem numeru strony dokumentu, na której znajduje się ten opis.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.

² Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198).

- czy inwestycja posiada ważną na dzień złożenia oceny inwestycji opinię o celowości inwestycji³ (prosimy o podanie daty wydania OCI i jej numeru).

Jako polityki społeczne lub gospodarcze mogą być rozumiane następujące dokumenty strategiczne:

- 1) krajowy plan transformacji (obowiązujące dokumenty dostępne na stronie: <https://basiw.mz.gov.pl/strategie/plany-transformacji/>),
- 2) wojewódzkie plany transformacji (obowiązujące dokumenty dostępne na stronie: <https://basiw.mz.gov.pl/strategie/wojewodzkie-plany-transformacji/>),
- 3) polityka publiczna dla zdrowia (dokument obowiązujący na 17.06.2026 r.: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/zdrowa-przyszlosc-ramy-strategiczne-rozwojusystemu-ochrony-zdrowia-na-lata-2021-2027-z-perspektywa-do-2030>).

2. **KRYTERIUM: „Celowość objęcia inwestycji finansowaniem lub dofinansowaniem ze środków publicznych”**

Podmiot sporządzający ocenę powinien uzasadnić potrzebę realizacji inwestycji przy wykorzystaniu środków publicznych. W szczególności należy:

- 1) opisać istniejący problem, potrzebę lub ograniczenia infrastrukturalne, sprzętowe albo organizacyjne uzasadniające realizację inwestycji;
- 2) wskazać konsekwencje zaniechania realizacji inwestycji;
- 3) przedstawić znaczenie inwestycji dla realizacji zadań publicznych wykonywanych przez jednostkę;
- 4) określić cel publiczny, jaki zostanie osiągnięty dzięki zrealizowaniu inwestycji, np. wykazać, że realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy dostępności, jakości, bezpieczeństwa lub efektywności wykonywanych świadczeń/realizowanych zadań publicznych;
- 5) wskazać i opisać korzyści dla systemu ochrony zdrowia, które uzasadniają celowość objęcia inwestycji finansowaniem lub dofinansowaniem inwestycji ze środków publicznych.

3. **KRYTERIUM: „Ocena finansowa inwestycji, w tym przewidywanych kosztów jej utrzymania”**

Podmiot sporządzający ocenę powinien przedstawić analizę finansową inwestycji z uwzględnieniem całkowitych kosztów realizacji i planowanych korzyści, obejmującą okres realizacji i eksploatacji inwestycji. W szczególności należy:

- 1) określić całkowity koszt inwestycji wraz ze strukturą źródeł finansowania w podziale na lata realizacji inwestycji;
- 2) wskazać przewidywane koszty eksploatacji, utrzymania, serwisowania i odtworzenia majątku powstałego w wyniku realizacji inwestycji;
- 3) określić wpływ inwestycji na sytuację finansową jednostki, w tym na przychody i koszty działalności (planowane korzyści finansowe i operacyjne np.: zwiększenie kontraktu z NFZ, skrócenie czasu hospitalizacji, oszczędności na eksploatacji, redukcja kosztów napraw);
- 4) wskazać źródła finansowania kosztów utrzymania inwestycji po zakończeniu jej realizacji;
- 5) podać wartość wskaźnika rentowności inwestycji **ROI (Return on Investment)**, który wskazuje jak bardzo opłacalna będzie dana inwestycja w stosunku do poniesionych na nią kosztów (opłacalność inwestycji należy rozumieć również w ujęciu wygenerowanych oszczędności). W przypadku braku możliwości podania wysokości ww. wskaźnika, podmiot sporządzający opinię o inwestycji zobowiązany jest przedstawić uzasadnienie takiego stanu rzeczy.

³ o której mowa w art. 95d ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

4. **KRYTERIUM: „Efektywność inwestycji”**

Podmiot sporządzający ocenę powinien przedstawić przewidywane rezultaty i efekty realizacji inwestycji. W szczególności należy:

- 1) określić mierzalne wskaźniki efektów rzeczowych z podaniem wartości przed i po realizacji inwestycji, np. w ujęciu tabelarycznym, ze wskazaniem nazwy danego efektu;
- 2) zamieścić opis uzasadniający efektywność inwestycji oraz podać wartości wskaźnika wartości bieżącej netto NPV (Net Present Value) wraz z opisem przyjętych do wyliczeń założeń i omówieniem wyniku. W przypadku braku możliwości podania wysokości ww. wskaźnika, podmiot sporządzający opinię o inwestycji zobowiązany jest dodatkowo przedstawić uzasadnienie takiego stanu rzeczy.

Wzór NPV:

$$NPV = \sum_{i=1}^n \frac{NCF_i}{(1+k)^n}$$

NCF - przepływy pieniężne netto, k - odpowiednia rynkowa stopa kapitalizacji, n - czas życia efektu inwestycji w latach;

- 3) wskazać planowane korzyści dla podmiotu, personelu, pacjentów, studentów lub innych grup ostatecznych odbiorców wsparcia, uzyskane w wyniku realizacji inwestycji, np. poszerzenie zakresu udzielanych świadczeń, zwiększenie bezpieczeństwa i higieny pracy, poprawa warunków kształcenia itd.

5. **KRYTERIUM: „Możliwość wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania lub dofinansowania inwestycji”**

Podmiot sporządzający ocenę powinien przedstawić informacje dotyczące możliwości pozyskania finansowania z innych źródeł. W szczególności należy:

- 1) wskazać działania podjęte w celu identyfikacji alternatywnych źródeł finansowania;
- 2) określić dostępność środków pochodzących z funduszy europejskich, programów krajowych, środków własnych lub innych źródeł;
- 3) uzasadnić brak możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania lub wskazać przyczyny ich niewystarczającego zakresu.

Informacje przedstawiane w ramach poszczególnych kryteriów powinny być adekwatne do charakteru, zakresu i wartości inwestycji. W przypadku inwestycji budowlanych należy uwzględnić informacje dotyczące infrastruktury i jej wykorzystania, natomiast w przypadku zakupów inwestycyjnych – informacje dotyczące planowanego wykorzystania nabywanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

INFORMACJE DODATKOWE

Ocena inwestycji dokonywana jest przez podmiot, który zamierza ją realizować, przed podjęciem decyzji o realizacji inwestycji, której szacunkowy łączny koszt wynosi co najmniej 10 000 tys. zł, finansowanej lub dofinansowanej w łącznej kwocie stanowiącej co najmniej 50 % szacunkowego łącznego kosztu inwestycji:

- 1) z wydatków:
 - a) budżetu państwa lub
 - b) państwowych funduszy celowych, lub
 - c) funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, lub

2) z wykorzystaniem skarbowych papierów wartościowych otrzymanych nieodpłatnie na podstawie przepisów odrębnych.

Ocena inwestycji jest brana pod uwagę przez udzielającego finansowania lub dofinansowania inwestycji.

Obowiązek sporządzania opinii dotyczy inwestycji:

- realizowanych w ramach programów wieloletnich, o których mowa w art. 136 ustawy o finansach publicznych **ustanowionych po dniu 31 grudnia 2026 r.;**
- w odniesieniu do których **decyzja o ich realizacji zostanie podjęta po dniu 31 grudnia 2026 r.**

Przypadki, w których sporządzenie oceny inwestycji nie jest wymagane wymienione są w art. 133aa ust. 2 ustawy o finansach publicznych.